

تحلیل حقوقی رابطه رازداری بانکی با جرم پولشویی

تالیف
آریا عزیزی

www.ketab.ir

انتشارات قانون یار

۱۳۹۸

سرشناسه	:	عزیزی، آریا، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	تحلیل حقوقی رابطه رازداری بانکی با جرم پولشویی/تألیف آریا عزیزی.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۰ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۱۲-۲
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	پولشویی — ایران — جنبه‌های حقوقی
موضوع	:	Money laundering -- Iran -- Legal aspects
موضوع	:	پولشویی — ایران — پی‌جویی
موضوع	:	Money laundering investigation -- Iran
موضوع	:	بانک و بانکداری — ایران — جنبه‌های اخلاقی
موضوع	:	Banks and banking -- Iran-- Moral and ethical aspects
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۸ ۴ع۹پ / ۸۰۱ ۴۷
رده بندی دیویی	:	۳۴۶ ۰۰۹۵۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۸۹۸

انتشارات قانون یار

تحلیل حقوقی رابطه رازداری بانکی با جرم پولشویی

تألیف: آریا عزیزی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول-۱۳۹۸

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۱۲-۲

مرکز فروش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، کوچه مینا، پلاک ۲۹، طبقه سوم

۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹ - ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۲۶

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
بخش اول.....	۱۱
کلیات و مفاهیم.....	۱۱
بخش دوم.....	۵۹
الزامات حقوقی در جرم پولشویی و اصل رازداری بانکی.....	۵۹
بخش سوم.....	۱۲۱
نقش نظام مالی و بانکی در جرم پولشویی.....	۱۲۱
منابع و مآخذ.....	۱۹۴

پیشگفتار

یکی از مفاهیمی که طی دهه های اخیر به ادبیات مالی جهان راه یافته است، مقوله مبارزه با پولشویی است. تاثیر و تبعات منفی این موضوع بر اقتصاد کشورها و نیز بر اقتصاد بین المللی و امنیت جهانی به حدی گسترده و اثرگذار است که نهادهای بین المللی و مراجع تخصصی متعددی در سراسر جهان، مبارزه با این پدیده شوم را وجهه همت خود ساخته و با گسترش ادبیات نظری، تدوین استانداردها، پیشنهاد رویه های نظارتی، انتشار تجربیات عملی و تقویت همکاری های بین المللی، تلاش وافر را صرف نموده اند تا احتمال سوء استفاده از نهادهای مالی را به حداقل ممکن کاهش دهند. پولشویی، در مقایسه با سایر جرایم دارای چهار خصیصه برجسته است: به عبارتند از سود آور بودن، حرفه ای و پیچیده بودن، سازمان یافتگی و قدرت کتمان یا مشروع سازی رفتارهای غیرقانونی. این ویژگی ها در روی دیگر خود وظیفه و الزام سنگینی را متوجه مراجع حاکمیتی و نظارتی کشورها در مقابله با آن ها می کند و آن همانا، لزوم بهره گیری از سراسر باهوش، متخصص، تحصیلکرده و نیز به کارگیری روش ها، تجهیزات، نرم افزارها، بانک ها، اطلاعاتی و ... و همکاری گسترده مراجع ملی و حتی بین المللی است، لذا با وجود افزایش پیچیدگی ها و دامنه عملکرد این پدیده و رای مرزهای مرسوم بین المللی، اعتقاد صاحب نظران بر این است که کما کان ابعادی از آن قابل کنترل است. موفقیت در این مبارزه بیش از همه به تشخیص صحیح مسئله و شناخت مناسب آن و موانع موجود در این راستا و مرتفع کردن این موانع بستگی دارد. که کتاب حاضر گامی در همین راستا می باشد. حال در این میان نقش بانک های سراسر جهان نیز به منظور مقابله با این جرم می تواند بسیار پر رنگ و تاثیرگذار باشد. اگر بانک ها تدابیر لازم را برای مقابله با این جرم، اجرایی نمایند در پیشگیری از آن بسیار موثر خواهد بود، در غیر اینصورت خود وسیله تسهیل این جرم خواهند بود. در جوامع امروز با گسترش جرایم سازمان یافته،

مجرمین با پولشویی، سعی در پنهان نمودن عواید حاصل از جرم و منشاء غیرقانونی این درآمدها دارند. حال در این شرایط نقش سیستم بانکی و موسسات مالی بسیار پررنگ و تاثیرگذار خواهد بود و این بر کسی پوشیده نیست لذا این امر از زاویه های مختلفی مورد بحث و بررسی قرار گرفته، لیکن موردی که به نظر می رسد در این شرایط مهجور مانده و به آن به دید یک حمایت تقنینی نگریسته شده نه به عنوان کارشکنی و عدم همکاری، قاعده رازداری بانکی یا حرمانگی بانکی و مالی است که از دیدگاه منتقدین می توان از آن تحت عنوان نهانکاری، بکی و مال، یاد نمود. حال با توجه به ارتباط نزدیک میان شفافیت مالی و اقتصادی و سلامت نظام اقتصادی که با نهانکاری مالی مخدوش می گردد لازم می باشد که عملکرد نظام بانکی ایران در خصوص حفظ اسرار مشتریان و بررسی نهانکاری در حقوق ایران مورد بحث و ارزیابی قرار گیرد و سعی می شود آن مشخص گردد تا بتوان مدل جامعی در خصوص اصلاح مقررات بانکی در جهت شفافیت و بازارهای پولی، مالی و سرمایه کشور ارائه نمود.